

www.vlada.cz
EUROSKOP.CZ

Obsah monitoringu

Strategie pro evropské letectví 1

ČR a EU

Doporučení Národního konventu k vědě a výzkumu 2

Rada

Výsledky Rady pro zahraniční věci 2

Výsledky Rady pro obecné záležitosti 3

Evropský parlament

Výsledky plenárního zasedání 3

Debaty o stavu právního státu v Polsku 4

Hodnocení aplikace doložky o vzájemné obraně 5

Informace

Agenda neformální Rady pro konkurenceschopnost 5

Agenda neformálního zasedání ministrů pro rozvoj 6

Agenda neformálního zasedání ministrů pro obchod 6

Agenda plenárního zasedání Evropského parlamentu 6

548. zasedání Výboru pro EU na pracovní úrovni 6

Rámcové pozice 7

Týdenní monitoring událostí v EU Sekce pro evropské záležitosti Úřadu vlády ČR

Strategie pro evropské letectví

Komise v prosinci 2015 vydala **Strategii pro evropské letectví (KOM(2015) 598)**, která má zásadním způsobem stimulovat evropskou ekonomiku, posílit její průmyslovou základnu a rovněž přispět k vedoucímu postavení ve světě. Komise tentýž den rovněž vydala zprávu o **Evropském programu pro bezpečnost letectví (KOM(2015) 599)**, která reaguje na změny a nové bezpečnostní výzvy pro leteckou dopravu.

Kontext

Letectví hraje v hospodářství EU klíčovou roli a posiluje jeho celosvětovou vedoucí pozici. V posledních dvaceti letech vedla liberalizace vnitřního trhu EU se službami v letectví spojená s podstatným nárůstem poptávky po letecké dopravě v EU i po celém světě k výraznému rozvoji evropského letectví. Převratným vývojem prochází i mezinárodní letectví mimo EU, příznačný je velmi rychlý růst v některých regionech světa, což znamená výzvy pro evropská uzlová letiště i pro dopravce. Zároveň je třeba zajistit udržitelný růst letectví. Cílem předložené strategie je nastavení takových pravidel, aby evropské odvětví letectví zůstalo konkurenceschopné a mohlo těžit z rychle se měnící a rozvíjející globální ekonomiky.

Klíčové body

Strategie pro evropské letectví sděluje, že vzhledem k velkému významu přispěvku letectví k celkovému výkonu hospodářství EU a jeho globální přítomnosti je naprosto nezbytné, aby letecký sektor EU zůstal konkurenceschopný, zachoval si své vedoucí postavení a mohl se dále rozvíjet. Evropa musí být dle předloženého sdělení Komise v mezinárodním letectví předním hráčem a musí být celosvětovým vzorem udržitelného letectví s vysokou úrovní služeb a ambiciózními normami EU. Zároveň je třeba zajistit, aby růst letecké dopravy v Evropě a po celém světě probíhal při dodržení vysokých norem bezpečnosti letectví a aby se snížil dopad letectví na životní prostředí a přispělo se k boji proti změně klimatu. Komise proto v souladu s cíli předložené strategie vymezila **tři hlavní priority**:

(1) prosadit se na rostoucích trzích zlepšením služeb, přístupu na trh a investičních příležitostí ve vztahu k třetím zemím a zároveň zachovat rovné podmínky hospodářské soutěže,

(2) odstranit limity růstu na zemi i ve vzduchu snížením kapacitních omezení a zlepšováním efektivnosti a propojenosti,

(3) zachovat vysoké normy EU v oblasti bezpečnosti a ochrany před protiprávní-

mi činy přesunem ke koncepci založené na rizicích a výkonnosti.

Strategie v této souvislosti vybízí k přijetí opatření i v následujících oblastech:

(1) plně vstoupit do nové éry inovací a digitálních technologií,

(2) chránit práva cestujících

(3) posílit sociální agendu a vytvářet v letectví vysoce kvalitní pracovní místa,

(4) chránit práva cestujících,

(5) přispět k vytváření odolné energetické unie a do budoucna orientované politiky změny klimatu.

Důležitost bezpečnosti zdůrazňuje zpráva o **Evropském programu pro bezpečnost letectví**. Program, vydaný v roce 2011, vysvětluje, jak je v EU a členských státech zajišťována bezpečnost v letectví. Řízení bezpečnosti se musí neustále přizpůsobovat změnám na trhu letecké dopravy, vývoji technologií a vzniku nových bezpečnostních hrozeb. Evropský program pro bezpečnost letectví proto vyžaduje pravidelné aktualizace, které mají tyto změny zohlednit. Druhé vydání dokumentu Evropský program pro bezpečnost letectví tvoří přílohu zprávy.

Východiska pozice ČR

V obecné rovině vláda ČR vítá tuto iniciativu Komise a je připravena diskutovat o nastavení navržených pravidel. Vláda dlouhodobě klade důraz na to, aby byl vytvořen efektivnější systém organizace a využívání evropského vzdušného prostoru, a byla přitom respektována zásada a nutnost nastavit systém tak, aby byl zajištěn kontinuální soulad právních předpisů přijímaných na úrovni EU s mezinárodními standardy a doporučeními přijímanými na úrovni Mezinárodní organizace pro civilní letectví.

Předpokládaný další vývoj

Strategie pro evropské letectví je ambiciózním balíčkem návrhů, které budou dle Akčního plánu strategie pro letectví Komisí představovány a prováděny postupně během několika následujících let; poslední aktivity v rámci Strategie jsou plánovány na rok 2019. Klíčový legislativní návrh na přezkum základního nařízení o bezpečnosti letectví byl předložen v prosinci loňského roku a je momentálně diskutován v pracovní skupině pro letectví. Úspěšné provádění strategie pro letectví bude záviset na ochotě všech zúčastněných stran koherentně a konsistentně spolupracovat.

/M. Beranová/

Doporučení Národního konventu o EU k vědě a výzkumu > ČR a EU

Národní konvent o Evropské unii vydal v úterý 19. ledna 2016 doporučení k tématu vědy a výzkumu. Závěry vznikly na základě odborného kulatého stolu, který se uskutečnil v prosinci minulého roku.

Kontext

Národní konvent o EU je významnou platformou propojující zástupce státní správy, sociální partnery, zástupce odborné veřejnosti, akademiky a ostatní stakeholdery v diskusi o důležitých tématech české evropské politiky.

Klíčové body

Z diskuse kulatého stolu vyplynuly především tři oblasti, kde by vláda mohla pomoci k většímu zapojení ČR do mezinárodní (zejména evropské) výzkumné spolupráce, k větší internacionalizaci českého výzkumu a ke zvýšení kvality a reálného dopadu výzkumných aktivit realizovaných v ČR. První oblastí je motivace k mezinárodní spolupráci. Jedním z hlavních faktorů, které jsou příčinou slabého zapojení ČR do ERA, je totiž právě nízká motivace výzkumných organizací a výzkumných týmů k účasti v projektech mezinárodní spolupráce.

Dalším důležitým aspektem je zlepšení administrativního prostředí. Kromě samotného posílení motivace výzkumných týmů k intenzivnější mezinárodní spolupráci je vhodné zefektivnit rovněž administrativní prostředí spojené s projektovým financováním vědy a výzkumu.

Poslední důležitou oblastí, která nabízí prostor ke zlepšení, je zapojení veřejné správy do mezinárodní spolupráce mezi poskytovateli podpory pro vědu a výzkum. Současné zapojení ČR do takových evropských iniciativ, jako jsou Společné programové iniciativy nebo síť ERA-Net je velmi omezené, což snižuje potenciál pro zapojení českých výzkumných týmů do mezinárodních sítí a konsorcií, které následně připravují rozsáhlejší projekty mezinárodní výzkumné spolupráce (například pro program Horizont 2020).

Doporučení Národního konventu o EU v sedmi bodech:

(1) Zavést hodnocení výzkumných organizací, které bude zohledňovat jejich komplexní činnost, včetně jejich zapojení do mezinárodní výzkumné spolupráce.

Výsledky Rady pro zahraniční věci > Rada

V pondělí 18. ledna se v Bruselu uskutečnila první letošní Rada pro zahraniční věci. Ministři zahraničí diskutovali o situaci v Sýrii včetně možností humanitární pomoci na místě, nutných reformách v Iráku a na Ukrajině a na obědě se sešli s jordánským ministrem zahraničí Lubomír Zaorálek.

Klíčové body

Ministři se nejdříve zabývali situací v Sýrii. Diskuze se vedla především k rozhovorům se syrskými vládními a opozičními zástupci a k potřebě umožnit prostor pro humanitární pomoc v Sýrii. Vysoká představitelka Federica Mogheriniová zdůrazňovala potřebu představit 4. února 2016 na donorské konferenci v Londýně společný a dobře promyšlený balíček pomoci. Ministři se zabývali také rolí Jordánska a Libanonu, které jsou vedle Turecka hlavními cílovými destinacemi syrských uprchlíků.

Dále se ministři zabývali aktuálním vývojem v Iráku. Z diskuze vyplynulo, že EU by se měla více angažovat ve dvou oblastech – reformě bezpečnostního sektoru a reformě veřejné správy v Iráku. Členské státy také opa-

(2) Zavést systém institucionálního financování výzkumných organizací, který bude stimulovat ke zvýšení kvality řízení výzkumných organizací, kvality a relevance realizovaného výzkumu, internacionalizaci výzkumných organizací (včetně oboustranné mezinárodní mobility výzkumníků a intenzivnějšího zapojení do mezinárodní výzkumné spolupráce).

(3) Vytvořit integrovaný systém finanční kontroly, který bude zajišťovat odborné posouzení kontrolovaných projektů vědy a výzkumu, omezí administrativní zátěž a zvýší právní jistotu kontrolovaných subjektů.

(4) Posílit aktivní zapojení poskytovatelů podpory na vědu a výzkum do spolupráce s partnerskými poskytovateli v jiných zemích, a tím vytvořit příznivější podmínky pro zapojování českých výzkumných týmů do mezinárodních konsorcií.

(5) Rozvíjet a nadále posilovat vědeckou diplomacii v zemích, které jsou pro ČR prioritní z hlediska rozvoje strategické výzkumné spolupráce a propagovat ČR jako atraktivní zemi pro mezinárodní výzkumnou spolupráci.

(6) Při formulování národních priorit v oblasti vědy, výzkumu a inovací (VaVal) se nezaměřovat jen na ty oblasti a obory, ve kterých ČR dosahuje vysoké úrovně globální konkurenceschopnosti, nýbrž identifikovat rovněž problémy a potřeby, jejichž náročnost překračuje možnosti národního systému VaVal.

(7) Koncentrovat podporu do výzkumných oblastí, které jsou prioritní pro posilování konkurenceschopnosti české ekonomiky a pro naplňování potřeb české společnosti.

Předpokládaný další vývoj

V rámci Národního konventu o EU proběhne tento pátek, 29. ledna, konference „Přijetí společné evropské měny v ČR – přínosy a rizika“. 5. února bude zorganizován první letošní kulatý stůl na téma Společné zahraniční a bezpečnostní politiky EU.

/D. Morgensteinová/

kovaně podpořily vládní reformy premiéra Hajdara Abádího a kladly důraz na stabilizaci osvobozených území včetně obnovení právního státu. Věnovaly se i ekonomické situaci, roli regionálních hráčů a situaci v regionu iráckého Kurdistánu. Někteří ministři poukazovali na nedostatek financí irácké vlády.

Hlavní debata proběhla k reformám na Ukrajině a k tomu, jak může EU a její členské státy k reformnímu snažení přispět. Reformy se zpomalují, a tento trend je potřeba zastavit. Zároveň komisařka pro obchod Cecilia Malmströmová představila situaci kolem komplexní dohody o zóně volného obchodu mezi EU a Ukrajinou.

Východiska pozice ČR

Ministr Zaorálek nabídl pomoc při koordinaci humanitární pomoci pro Sýrii a zopakoval připravenost České republiky nabídnout na donorské konferenci na obnovu Sýrie 6 milionů EUR.

Předpokládaný další vývoj

Další zasedání Rady pro zahraniční věci se uskuteční 15. února 2016. /M. Nemkyová/

Výsledky Rady pro obecné záležitosti > Rada

18. ledna 2016 odpoledne se v Bruselu konalo zasedání Rady pro obecné záležitosti. Na programu bylo zejména představení programu nizozemského předsednictví a projednání návrhu programu únorové Evropské rady. Delegaci ČR vedl ministr zahraničních věcí Lubomír Zaorálek.

Klíčové body

Na žádost ČR proběhlo na okraj Rady **setkání** ministra L. Zaorálka s **britským ministrem pro EU** Davidem Lidingtonem ohledně britské reformní agendy. Britský ministr potvrdil zájem dosáhnout dohody o reformní agendě již na únorové Evropské radě. Pokud by se tak nestalo, mohlo by se referendum konat až v druhé polovině roku 2016, což, s ohledem např. na očekávané zintenzivnění migrační krize, může být problematický termín.

Před jednáním Rady proběhla také tradiční **koordinace zástupců zemí V4**. Polsko na ní informovalo o probíhající strukturovaném dialogu s Komisí, a poté se v kontextu přípravy únorové Evropské rady zástupci V4 soustředili především na problematiku migrace. Rovněž se věnovali slovenskému předsednictví v Radě.

V rámci jednání Rady byl nejdříve vzat na vědomí pracovní **program nizozemského předsednictví**. To se hodlá zasadit o vytvoření politického mechanismu k dohledu nad implementací závěrů Evropské rady na úrovni Rady pro obecné záležitosti, přičemž se počítá se zapojením předsedy Evropské rady. Mechanismus podpořil za Komisi její první místopředseda Frans Timmermans, přičemž nedostatky vidí hlavně v ne/provádění přijatých závazků v oblasti migrace. V rámci diskuse mezi členskými rezonoval především požadavek některých kohezních zemí na čistě technické provedení revize víceletého finančního rámce 2014–20, zájem na rychlejší pokroku v prohlubování hospodářské a měnové unie (s cílem institucionálního posílení eurozóny) a apel na rychlé projednání a dosažení dohody na straně Rady k návrhu Parlamentu na reformu volebního práva EU.

V rámci **přípravy únorové Evropské rady** volně pokračovala diskuse k pracovnímu programu předsednictví,

přičemž byla doplněna o téma britské reformní agendy. Nesla se čistě v procesní rovině. Především zazněl požadavek řady států na včasné předložení návrhu dohody ze strany Donalda Tuska tak, aby byl ponechán dostatečný prostor pro konzultaci národních parlamentů. Pokud jde o problematiku migrace, diskuse ministrů nepřinesla žádné významné posuny v již známých pozicích.

Rada se věnovala na žádost Itálie, s podporou Španělska a Portugalska i použití diskriminačního jazykového režimu ve výběrových řízeních EPSO a provádění rozsudku Tribunálu SD EU, který tuto diskriminaci potvrdil. Rada vzala výtky Itálie na vědomí, vyzvala EPSO k respektování rozsudku Tribunálu a pověřila svůj Generální sekretariát, aby záležitost dál monitoroval.

Východiska a pozice ČR

Vláda ČR podporuje priority nizozemského předsednictví a je připravena přispět k naplňování pracovního programu. Oceňuje jeho zaměření na klíčová témata a o několika otázkách, kde se její názor může mírně rozcházet, je odhodlána diskutovat stanoviska tak, aby mohl být nalezen kompromis. Vláda rovněž vítá komentovaný návrh programu Evropské rady. S ohledem na reformní agendu považuje za prioritou nalézt kompromisní řešení pro všechny. Vyjednávání by měla tedy být maximálně otevřená a transparentní, tak, aby všichni měli dosti času posoudit konkrétní návrhy a dostát postupu z procedurálního hlediska. Vláda v krátkodobém horizontu není nakloněna změnám primárního práva, byť uznává nutnost jistých změn v horizontu střednědobém až dlouhodobém. Preferuje hledání řešení uvnitř stávajícího právního rámce.

Předpokládaný další vývoj

Další zasedání Rady pro obecné záležitosti proběhne dne 16. února 2016 v Bruselu. Ministři na něm budou mj. pokračovat v přípravě únorové Evropské rady.

/K. Schneiderová/

Výsledky plenárního zasedání > Evropský parlament

Od pondělí 18. ledna do čtvrtka 21. ledna se ve Štrasburku konalo první plenární zasedání Evropského parlamentu (EP) v tomto kalendářním roce. Mezi hlavní body na pořadu jednání patřilo nové předsednictví v Radě, prosincové zasedání Evropské rady a situace v Polsku.

V úterý 19. ledna vystoupil před poslanci EP lucemburský premiér Xavier Bettel spolu s předsedou Komise Jeanem – Claudem Junckerem, aby zhodnotil uplynulé **lucemburské předsednictví**. Diskuzi dominovala témata jako migrační krize, neschopnost tajných služeb členských států EU dostatečně spolupracovat v boji proti terorismu nebo daňová pravidla. Premiér X. Bettel mimo jiné zdůraznil, že kontroly na vnějších hranicích EU by měly být záležitostí celé Unie a že je nutné, aby se na přemísťování uprchlíků podílely všechny členské státy. Následující den pak proběhla zahajovací debata k programu nizozemského předsednictví. Nizozemský premiér Mark Rutte poslance seznámil s prioritami předsednictví a prohlásil, že by pro Evropu mělo být znovu běžné plnit sliby a držet slovo.

V úterý 19. ledna vedli poslanci EP rozpravu s předsedou Komise J.-C. Junckerem a předsedou Evropské rady D. Tuskem o výsledcích **prosincového zasedání Evropské rady**. Poslanci v této souvislosti kritizovali neschopnost řešit migraci a uprchlickou krizi. Předseda frakce ALDE Guy Verhofstad (BE) vyzval D. Tuska ke svolání mimořádného summitu, který by přijal nová pravidla o přerozdělení, migraci a evropské pohraniční a pobřežní stráž. Předseda EPP Manfred Weber (DE) namísto kritiky poukázal na nedávné úspěchy EU, např. na iránskou jadernou dohodu nebo dohodu o klimatu z Paříže.

Pozorně sledovaná byla úterní **diskuze poslanců EP s polskou premiérkou** Beátou Szydlovou o právním státu a nezávislosti médií v Polsku. Zástupce předsednictví v Radě, nizozemský ministr zahraničí Bert Koenders, v úvodním proslovu vyzval k diskuzi o ochraně evropských hodnot v době změn. Poté, co první místopředseda Komise Frans Timmermans poslancům EP vysvětlil, proč se Komise rozhodla situaci v Polsku posoudit, uvedla premiérka B. Szydlová, že právní stát v Polsku ohrožen není /Pokračování na s. 4/

a že spor o ústavní soud je vnitřní záležitostí Polska. Zatímco předsedové některých frakcí její vládu kritizovali za porušování demokratických kontrol a rovnováh (EPP, S&D, ALDE), ostatní s jejím prohlášením souhlasili (ECR, EFDD). Polský poslanec Michal Marusik (ENF) uvedl, že považuje současnou diskuzi za neodůvodněné vměšování EU do vnitřních záležitostí Polska.

Ve středu a ve čtvrtek jednali poslanci EP o **boji s terorismem**. V návaznosti na žádost Francie o aktivaci tzv. doložky o vzájemné obraně podle článku 42 odst. 7 Smlouvy o EU diskutovali s vysokou představitelkou Federikou Mogheriniovou o aplikaci stávajícího mechanismu, jehož nejasnost EP kritizuje, a nutnosti vytvořit politický rámec pro provádění čl. 42. Následně vedli rozpravu o tom, jak se nejlépe postavit zvyšující se hrozbě teroristických útoků v Evropě i jinde ve světě. Poslanci se shodli, že je potřeba zlepšit výměnu infor-

mací, ochranu vnějších hranic EU a také spolupracovat s dalšími zeměmi. Zdůraznili zároveň, že přijatá opatření musí být přiměřená a vyvážená. Český poslanec Petr Ježek (ALDE) uvedl, že by se reakce EU měla zaměřit na financování terorismu, vnitřní i vnější bezpečnost a původní příčiny terorismu.

K dalším důležitým bodům lednového plenárního zasedání patřilo také schválení asociační dohody s Kosovem nebo shoda na potřebě zřízení světeneckého fondu pro Kolumbii. V úterý 19. ledna se poslanci EP mimo jiné věnovali jednotnému digitálnímu trhu, zejména otázce tzv. geo-blockingu, který je podle nich neoprávněný a musí skončit.

/A. Kuchařová/

Debata o stavu právního státu v Polsku > Evropský parlament

V úterý 19. ledna se na plenárním zasedání Evropského parlamentu (EP) uskutečnila rozprava poslanců EP s polskou předsedkyní vlády Beatou Szydlovou o aktuální situaci v Polsku. B. Szydlová na plénu vystoupila především s ohledem na kroky tamní vlády v oblasti justice, veřejnoprávních médií a státní správy a v návaznosti na spuštění procedury sledování stavu právního státu v Polsku ze strany Komise. Jedná se o první debatu svého druhu v EP v rámci mechanismu včasného varování, který byl ustaven v roce 2014.

Klíčové body

Před samotným vystoupením Beaty Szydlové pronesli úvodní řeči ministr zahraničních věcí Nizozemí Bert Koenders a první místopředseda Komise Frans Timmermans. B. Koenders uvedl, že nezávislost soudní moci a pluralismus a svoboda veřejnoprávních médií tvoří centrální prvek právního státu. Dle něj Polsko tyto principy vždy zastávalo a polská premiérka tak bude dnes moci vysvětlit kritiku z uplynulé doby týkající se jejich možného ohrožení. F. Timmermans vysvětlil samotný mechanismus včasného varování a zmínil, že Komise plně respektuje suverenitu Polska a postupuje objektivně a nadstranicky. Rovněž dodal, že činnost Komise vychází z platného primárního práva EU.

Následně před poslanci vystoupila B. Szydlová s tvrzením, že Polsko patří do jednotné Evropy a představuje hrdou evropskou zemi. Vyjádření neoprávněně kritizující aktuální dění v Polsku jsou nepodložené a vládní strana PiS hodlá uskutečnit reálné změny podpořené vůlí polských občanů, které jsou v souladu domácím i evropským právem.

Po úvodní řeči premiérky Polska, jež byla některými politickými frakcemi (především S&D, ALDE a GUE/NGL) kritizována pro přílišnou obecnost a prázdnotu, vystoupili zástupci jednotlivých frakcí EP. Za skupinu EPP vystoupil její místopředseda Esteban González Pons (ES) a poznamenal, že v EP se upřímně a otevřeně posuzují konkrétní kroky polské vlády. Rovněž uvedl, že zájmem není někoho preventivně trestat. Jakákoliv vláda podle něj může měnit zákony, nikoliv však hodnoty.

Předseda frakce S&D Gianni Pittella pokračoval na stejné notě a podotknul, že EU je společenstvím hodnot a demokracie, které potřebuje silné Polsko. G. Pittella požádal premiérku Szydlovou, aby se její země nevydala cestou, jež je v rozporu se společnými principy Unie. Syed Kamall (předseda ECR, UK) naopak vyzval Komisi i EP k umírněným reakcím a uvedl, že kritikou současné euroskepticky orientované vlády dochází ke kritizování polských občanů a voličů. Dle S. Kamalla by se EU měla spíše zabývat skutečně závažnými výzvami a krizemi.

Předseda skupiny Aliance liberálů a demokratů pro Evropu Guy Verhofstadt v reakci na vystoupení polské premiérky uvedl, že polská vláda využívá/zneužívá velké většiny k rozbití systému kontrol a vah v Polsku, což je právě základ evropské demokracie. Za frakci Zelení/Evropská svobodná aliance vystoupila spolupředsedkyně Rebecca Harmsová, která s obavami plénu sdělila, že nefungující právní stát a jeho nerespektování znamenaly, že by nic v EU nefungovalo.

V závěru rozpravy vystoupil i komisař pro digitální ekonomiku a společnost Günther Oettinger, který vysvětlil, že nezávislost médií je základním kamenem evropské integrace a Komise má proto povinnost zajistit, že právě tato nezávislost je chráněna a dodržována.

Východiska pozice ČR

Vláda ČR se plně hlásí k hodnotám, na nichž je EU založena a které jsou ukotveny v článku 2 Smlouvy o EU. Ten odkazuje kromě jiného na hodnoty svobody, demokracie a právního státu.

Předpokládaný další vývoj

Hlasování o usnesení k situaci v Polsku je očekáváno na dílčím plenárním zasedání Evropského parlamentu ve dnech 24. až 25. února.

/V. Bláha/

Hodnocení aplikace doložky o vzájemné obraně > Evropský parlament

Poslanci Evropského parlamentu (EP) vedli v rámci plenárního zasedání ve středu 20. ledna rozpravu s vysokou představitelkou Federikou Mogheriniovou a následný den hlasovali o návrhu usnesení týkající se uplatňování tzv. doložky o vzájemné obraně podle článku 42 odst. 7 SEU. O její historicky první aktivaci požádala Francie v reakci na teroristické útoky v Paříži z 13. listopadu 2015.

Kontext

Čtyři dny po bombových útocích a střelbě příslušníků a sympatizantů tzv. Islámského státu (IS) v blízkosti fotbalového stadionu Stade de France, koncertního sálu Bataclan, restaurací a dalších civilních cílů v centru Paříže, které si vyžádaly životy nejméně 130 osob, požádal francouzský prezident Francois Hollande EU s ohledem na vedení války proti IS o pomoc na základě doložky o vzájemné obraně. Článek 42 odst. 7 Smlouvy o EU stanoví, že pokud se členský stát stane na svém území cílem ozbrojeného napadení, poskytnou mu ostatní členské státy pomoc a podporu všemi prostředky, které mají k dispozici. Francouzské požadavky (sdružování vojenských kapacit a asistence při jejich vojenských operacích v Iráku a Sýrii a dalších regionech) jsou realizovány na bilaterální úrovni, role EU spočívá především v koordinační činnosti. V roce 2012 EP vyzval vysokou představitelku pro Společnou zahraniční a bezpečnostní politiku k návrhu konkrétních pravidel, jak v této situaci postupovat, k čemuž doposud nedošlo.

Klíčové body

Vysoká představitelka Federika Mogheriniová ve svém projevu uvedla, že Unie zareagovala jednotně a prostřednictvím Rady ve formátu ministrů obrany bezprostředně odsouhlasila požadavky francouzské strany. Mechanismus převést politickou solidaritu do konkrétních kroků je podle jejího názoru silný, odehrává se však především na úrovni členských států.

Poslanci v novém usnesení (přijatém v poměru 406 hlasů pro, 212 proti a 51 se zdrželo) uvítali jednomyslnou

podporu Francie ze strany členských států a jejich úsilí v boji proti terorismu. Na druhou stranu EP vyjádřil kritiku nad nejasností aplikace stávajícího mechanismu. S odvoláním na usnesení z roku 2012 proto vyzval Evropskou radu, aby dala impulz k dalšímu rozpracování doložky o vzájemné obraně a vycházela z úlohy příslušných orgánů EU jako zprostředkovatelů. Členské státy by měly vytvořit jasný politický rámec specifikující provádění čl. 42, včetně časového harmonogramu, pravidel přezkumu a monitorování. Veškerá mezivládní jednání o pomoci by navíc měla být oznámena Radě a současně zveřejněna. Poslanci dále konstatují, že Francií nevyužitá doložka solidarity obsažená v článku 222 Smlouvy o fungování EU představuje vhodnější prostředek určený přímo k řešení důsledků terorismu a reaguje na nízkou úroveň kooperace mezi vnitrostátními donucovacími orgány v Evropě. Pařížské útoky EP vnímá jako významný katalyzátor politické diskuze a jedinečnou příležitost k vybudování základů silné a udržitelné evropské obranné unie, jež by mohla účinně čelit stávajícím komplexním hrozbám.

Východiska pozice ČR

Vláda ČR v návaznosti na žádost z listopadu 2015 deklarovala nabídku pomoci Francii (jednou z uvažovaných možností bylo posílení kontingentu armády ČR v rámci výcvikové mise EU v Mali). O konkrétní podobě a rozsahu této pomoci probíhají v současnosti jednání.

Předpokládaný další vývoj

Výzvou poslanců EP by se měla zabývat v budoucnu vysoká představitelka Federica Mogheriniová.

/O. Kaleta/

Agenda neformální Rady pro konkurenceschopnost, 27.–28. ledna > Informace

Část průmysl a vnitřní trh

Digitalizace průmyslu. Pracovní večeře 27. ledna bude zaměřena na digitalizaci průmyslu. Večeři bude předcházet kulatý stůl pro zúčastněné podnikatele z každé členské země, který organizuje Konfederace nizozemského průmyslu a zaměstnavatelů. Za Českou republiku byl vybrán Michal Feix, ředitel pro právní a legislativní záležitosti společnosti Seznam.cz.

Geo-blocking. 28. ledna proběhne samotné zasedání Rady, které bude zahájeno diskuzí ke službám a neoprávněnému geo-blockingu.

Sdílená ekonomika. Pracovní oběd ministrů se bude věnovat kolaborativní (sdílené) ekonomice. Záměrem je podnítit detailnější diskuzi založenou na vzájemném sdílení příkladů dobré praxe.

Část výzkum

Investice do výzkumu. Ministři budou nejdříve diskutovat výhled pro budoucí investování do výzkumu a inovací, který bude zahrnovat i ex-post hodnocení 7. rámcového programu jako základ pro úspěch a dopady výzkumu a inovací.

Příznivé regulační prostředí pro výzkum a inovace. Ministři budou v rámci druhého tématu diskutovat o zlepšení legislativního rámce pro výzkum a inovace. Téma zlepšení regulačního prostředí je jednou z hlavních priorit jak Junckerovy Komise, tak nizozemského předsednictví.

Start-up vízum. Tématem pracovního oběda je „Evropské start-up vízum“, které propojuje jak vízovou, tak hospodářskou politiku. /R. Juřík /

Agenda neformálního zasedání ministrů pro rozvoj, 1.–2. února > Informace

Vztahy se zeměmi AKP. Neformální rozvojové jednání se koná dvakrát do roka. Na prvním rozvojovém FAC se budou ministři zabývat několika zásadními zahraničně-politickými tématy s rozvojovým přesahem. Nejdříve se na neformální večeři ministrů v pondělí 1. února sejdou, aby prodiskutovali budoucnost vztahů EU a zemí Afriky, Karibiku a Pacifiku (AKP). Platnost současné Partnerské dohody EU-AKP vyprší v roce 2020.

Evropská globální strategie. Na samotném zasedání Rady budou ministři diskutovat Evropskou globální stra-

tegií (EGS), již budou rozebírat z hlediska dopadu na rozvojovou politiku.

Migrace a rozvoj. Diskuze by se měla vést k tomu, jak zlepšit vyhlídky uprchlíků a hostitelských komunit.

Další agenda. Na společném obědě s ministry pro obchod budou diskuzním tématem globální hodnotové řetězce.

/M. Nemkyová/

Agenda neformálního zasedání ministrů pro obchod, 2. února > Informace

Hodnotové řetězce. Na společném obědě s ministry pro rozvoj bude diskuzním tématem udržitelnost globálních hodnotových řetězců.

Follow-up ministerské konference v Nairobi. Na jednání budou ministři hovořit o třech tématech. Prvním diskuzním tématem bude směr, kterým by se měla světová ekonomika ubírat po ministerské konferenci Světové obchodní organizace (WTO) v Nairobi v prosinci 2015.

Další agenda. Diskutovat se bude také o stavu vyjednávání o Transatlantickém obchodním a investičním partnerství a udělení statutu tržního hospodářství Číně. Na večeři by měli vedoucí delegací diskutovat o roli WTO a multilaterálním obchodním systému.

/M. Nemkyová/

Agenda plenárního zasedání Evropského parlamentu, 1.–4. února > Informace

Zasedání únorové Evropské rady. Ve středu 3. února povedou poslanci Evropského parlamentu (EP) rozpravu s předsedou Komise Jeanem-Claudem Junckerem a zástupcem nizozemského předsednictví o přípravě únorové Evropské rady.

Uprchlíky nástroj pro Turecko a mezinárodní zásada nenavracení. V úterý 2. února se budou poslanci zabývat otázkami souvisejícími s migrační a uprchlickou krizí. Na programu mají jednání o financování uprchlického nástroje pro Turecko a o dodržování mezinárodní zásady nenavracení.

Daň z příjmu právnických osob. EP bude také v úterý 2. února diskutovat se zástupci Komise o balíčku, který se týká daně z příjmu právnických osob.

Evropská platforma pro posílení spolupráce při předcházení nehlášené práci a odrazování od ní. Téhož dne pak poslanci povedou rozpravu ke zprávě o návr-

hu rozhodnutí, kterým se zřizuje evropská platforma pro posílení spolupráce při předcházení nehlášené práce a odrazování od ní.

Další agenda. EP se bude dále za přítomnosti prezidenta Evropské centrální banky (ECB) Maria Draghiho zabývat výroční zprávou ECB za rok 2014 a spolu s vysokou představitelkou Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku Federikou Mogheriniovou bude diskutovat o aktuální situaci v Libyi a ve Venezuele. Jedním z témat středeční rozpravy bude také ukončení sexuálního obtěžování a násilí páchaného na ženách na veřejných místech. V úterý 2. února poslanci EP vyslechnou projev estonského prezidenta Toomase Henrika Ilvese a den poté, ve středu 3. února, projev prezidenta Nigérie Muhammada Buhariho.

/A. Kuchařová/

548. zasedání Výboru pro EU na pracovní úrovni > Informace

Dne 19. ledna 2016 se konalo 548. zasedání Výboru pro EU na pracovní úrovni (PV-EU).

Nejdříve zástupce Úřadu vlády informoval o průběhu a výsledcích 185. Výboru pro EU na vládní úrovni dne 18. ledna 2016

Následně projednána **rámcová pozice** k programu nizozemského předsednictví v Radě pro období leden – červen 2016 (Úřad vlády). Schválena byla rámcová pozice k návrhu změny nařízení (EU) č. 575/2013, pokud jde o výjimky pro obchodníky s komoditami (Ministerstvo financí); rámcová pozice k návrhu doplnění nařízení (EU) 806/2014 za účelem zřízení evropského systému pojištění vkladů (EDIS) (Ministerstvo financí); rámcová pozice ke sdělení Komise „Dokončení bankovní unie“ (Ministerstvo financí) a rámcová pozice k materiá-

lu „Doporučení pro rozhodnutí Rady o zmocnění Komise k zahájení jednání o uzavření dohody mezi Evropskou unií a Jordánským hášimovským královstvím o zjednodušení udělování krátkodobých víz“ (Ministerstvo zahraničních věcí).

Výbor poté projednal **mandát** na neformální zasedání Rady pro spravedlnost a vnitřní věci ve dnech 25. a 26. ledna 2016 v Amsterdamu (Ministerstvo vnitra, Ministerstvo spravedlnosti).

V části „**Aktuální evropské otázky**“ zástupkyně Ministerstva dopravy informovala o kandidatuře na předsedu správní rady agentury GSA. Ministerstvo zahraničních věcí předložilo materiál s nabídkou volných míst národních sekundovaných expertů (SNE) v jednotlivých generálních ředitelstvích Komise. /Pokračování na s. 7/

Zástupce Úřadu vlády podal informaci o aktuální agendě Evropského parlamentu. Ministerstvo pro místní rozvoj informovalo o přípravě mandátu pro setkání ministrů odpovědných za kohezní politiku zemí V4+4. Ministerstvo vnitra podalo informaci o konferenci V4, Slovinska, Srbska a Makedonie 19. ledna v Praze.

Zástupce Ministerstva financí informoval o zasedání Rady pro hospodářské a finanční věci 15. ledna 2016; zástupce Ministerstva zahraničních věcí o zasedání Rady pro zahraniční věci 18. ledna a zástupce Úřadu vlády o zasedání Rady pro obecné záležitosti 18. ledna. Zástupce Úřadu vlády předložil první zprávu o implementaci Akčního plánu pro rozvoj digitálního trhu a doporučení z kulatého stolu Národního konventu o EU na téma „Zapojení České republiky do Evropského výzkumného prostoru: Imperativ současného vývoje a dosud nevyužití příležitosti“. Ministerstvo průmyslu a obchodu před-

stavilo společný dopis podobně smýšlejících členských států EU Evropské komisi k revizi regulačního rámce elektronických komunikací. Výbor schválil příspěvek do veřejné konzultace Evropský akční plán „eGovernment“ na období 2016–2020 (Ministerstvo vnitra).

V bodu „Různé“ zástupkyně Ministerstva dopravy informovala o účasti ministra dopravy na Evropském leteckém summitu. Rovněž proběhla diskuze o gesci k návrhu směrnice o přístupnosti některých specifických výrobků a služeb osobám se zdravotním postižením (Accessibility Act).

Na závěr byly schváleny **instrukce** pro jednání výboru Coreper I (20. ledna 2016) a Coreper II (21. ledna 2016).

/M. Kadlecová/

Rámcové pozice schválené v 3. týdnu > Informace

Rámcová pozice ke sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů „**Uzavření cyklu – Akční plán EU pro oběhové hospodářství**“ (vypracovalo Ministerstvo životního prostředí)

Rámcová pozice k návrhu směrnice Evropského parlamentu a Rady, kterou se mění směrnice 94/62/ES o **obalech a obalových odpadech** (vypracovalo Ministerstvo životního prostředí)

Rámcová pozice k návrhu směrnice Evropského parlamentu a Rady, kterou se mění směrnice 99/31/ES o **skládkování odpadů** (vypracovalo Ministerstvo životního prostředí)

Rámcová pozice k návrhu směrnice Evropského parlamentu a Rady, kterou se mění směrnice 2000/53/ES o vozidlech s ukončenou životností, směrnice 2006/66/ES o **bateriích a akumulátorech a odpadních bateriích a akumulátorech** a směrnice 2012/19/EU o odpadních elektrických a elektronických zařízeních (vypracovalo Ministerstvo životního prostředí)

Rámcová pozice k návrhu směrnice Evropského parlamentu a Rady, kterou se mění směrnice 2008/98/ES o **odpadech** (vypracovalo Ministerstvo životního prostředí)

Rámcová pozice k návrhu nařízení Evropského parlamentu a Rady o **Evropské pohraniční a pobřežní stráž** a zrušení nařízení (ES) č. 2004/2007, nařízení (ES) č. 863/2007 a rozhodnutí Rady 2005/267/ES (vypracovalo Ministerstvo vnitra)

Rámcová pozice k návrhu nařízení Evropského parlamentu a Rady, kterým se mění nařízení č. 562/2006

(ES) v souvislosti s **posílením kontrol v příslušných databázích na vnějších hranicích** (vypracovalo Ministerstvo vnitra)

Rámcová pozice k návrhu nařízení Evropského parlamentu a Rady o **Evropském cestovním dokladu pro návraty** (nelegálně pobývajících osob) (vypracovalo Ministerstvo vnitra)

Rámcová pozice k **programu nizozemského předsednictví** v Radě pro období leden – červen 2016 (vypracoval Úřad vlády)

Rámcová pozice k návrhu nařízení Evropského parlamentu a Rady, kterým se mění nařízení (EU) č. 575/2013, pokud jde o **výjimky pro obchodníky s komoditami** (vypracovalo Ministerstvo financí)

Rámcová pozice k návrhu nařízení Evropského parlamentu a Rady, kterým se doplňuje nařízení (EU) 806/2014 za účelem **zřízení evropského systému pojištění vkladů** (EDIS) (vypracovalo Ministerstvo financí)

Rámcová pozice ke sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropské centrální bance, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů – „**Dokončení bankovní unie**“ (vypracovalo Ministerstvo financí)

Rámcová pozice k materiálu "Doporučení pro rozhodnutí Rady o zmocnění Komise k zahájení jednání o uzavření **dohody mezi Evropskou unií a Jordánským hášimovským královstvím o zjednodušení udělování krátkodobých víz**" (vypracovalo Ministerstvo zahraničních věcí)

Týden v Evropské unii

Týdenní monitoring událostí v EU Sekce pro evropské záležitosti Úřadu vlády ČR * Číslo 211 *
Týden 18. – 24. ledna 2016 * Kontakt: newsletter@vlada.cz * Přípravují pracovníci Sekce pro evropské záležitosti Úřadu vlády ČR. Editor: I. Blahušíak.